

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 1998 թվականի հուլիսի 1-ի քրեական դատավարության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «Կալանավորելը, կալանքի տակ պահելը,» բառերը փոխարինել «Կալանավորումը, տնային կալանքը, վարչական հսկողությունը, դրանց ժամկետի երկարաձգումը» բառերով:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում «կալանքի ժամկետի երկարաձգման» բառերը փոխարինել «տնային կալանքի, վարչական հսկողության կիրառման, դրանց ժամկետի երկարաձգման» բառերով:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 53-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասի 5-րդ կետում «մեղադրյալի նկատմամբ կալանքը» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքը կամ վարչական հսկողությունը» բառերը, «և նրան կալանքի» բառերը փոխարինել «կամ նրան կալանքի,» բառերով, որոնցից հետո ավելացնել «տնային կալանքի կամ վարչական հսկողության» բառերը:

2) 3-րդ մասի 7-րդ կետում «կալանավորման,» բառից հետո ավելացնել «տնային կալանքի, վարչական հսկողության» բառերը:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝

1) 8-րդ կետում «կալանավորման,» բառից հետո ավելացնել «տնային կալանքի, վարչական հսկողության» բառերը,

2) 22-րդ կետում յուրաքանչյուր «բացառությամբ կալանքի» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքի կամ վարչական հսկողության» բառերը, իսկ «իր որոշմամբ ազատել կալանքի» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքի կամ վարչական հսկողության»:

3) 24-րդ կետում «մեղադրյալի նկատմամբ կալանքը» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքը կամ վարչական հսկողությունը» բառերը, իսկ «մեղադրյալին կալանքի» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքի կամ վարչական հսկողության» բառերը:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 131-րդ հոդվածի վերնագրում «կալանավորումը» բառից հետո ավելացնել «տնային կալանք կամ վարչական հսկողություն կիրառելը», բառերը, 2-րդ մասում «կիրառել կալանքը» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքը կամ վարչական հսկողությունը» բառերը:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 134-րդ հոդվածում.

1) 2-րդ մասում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-րդ կետ և 2.2-րդ կետերով.

«1.1) տնային կալանքը.

1.2) վարչական հսկողությունը.»:

2) 3-րդ մասում «Կալանավորումը և գրավը» բառերը փոխարինել «կալանավորումը, գրավը, տնային կալանքը և վարչական հսկողությունը» բառերով:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 135-րդ հոդվածի 2-րդ մասն ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 136-րդ հոդվածի 1-ին մասում «վարույթն իրականացնող մարմնի» բառերից հետո ավելացնել «և դատարանի» բառերը:

Հոդված 9. Օրենսգրքի 137-րդ հոդվածում՝

1) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-րդ մաս.

«1.1. Կալանավորումը մեղադրյալի նկատմամբ կարող է կիրառվել այն դեպքում, եթե առկա է հիմնավոր կասկած, որ նա կատարել է այնպիսի հանցանք, որի համար նախատեսվող ազատազրկման ձևով պատժի առավելագույն ժամկետը հինգ տարուց ավելի է և քրեական գործով ձեռք բերված նյութերը բավարար հիմք են տալիս ենթադրելու, որ մեղադրյալը կարող է՝

1) թաքնվել քրեական վարույթն իրականացնող մարմնից, այդ թվում՝ քանի որ դեռևս հաստատապես պարզված չէ մեղադրյալի անձնավորությունը կամ նա Հայաստանի Հանրապետության տարածքում չունի բնակության մշտական վայր,

2) խոչընդոտել մինչդատական վարույթում կամ դատարանում գործի քննությանը՝ քրեական դատավարությանը մասնակցող անձանց վրա անօրինական ազդեցություն գործադրելու, գործի համար նշանակություն ունեցող նյութերը թաքցնելու կամ կեղծելու, քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի կանչով առանց հարգելի պատճառների չներկայանալու կամ այլ ճանապարհով,

3) կատարել քրեական օրենքով չթույլատրված արարք,

4) խուսափել քրեական պատասխանատվությունից և նշանակված պատիժը կրելուց,

5) խոչընդոտել դատարանի դատավճռի կատարմանը:»:

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ մաս.

«1.2. Եթե առկա է հիմնավոր կասկած, որ մեղադրյալը կատարել է այնպիսի հանցանք, որի համար նախատեսվող ազատազրկման ձևով պատժի առավելագույն ժամկետը մինչև հինգ տարի է, մեղադրյալի նկատմամբ կալանավորումը կարող է կիրառվել, եթե.

1) հաստատապես պարզված չէ մեղադրյալի անձնավորությունը կամ նա Հայաստանի Հանրապետության տարածքում չունի բնակության մշտական վայր և վարույթն իրականացնող մարմնին չեն տրամադրվել բավարար երաշխիքներ

վարույթն իրականացնող մարմնի կանչով մեղադրյալի ներկայալանալու վերաբերյալ.

2) մեղադրյալը վարույթն իրականացնող մարմնից թաքնվել կամ թաքնվելու փորձ է կատարել կամ խախտել է իր նկատմամբ կիրառված այլ խափանման միջոցի պայմանները.

3) մեղադրյալը կատարել է նոր հանցանք կամ մեղադրվում է խմբի կազմում հանցանք կատարելու համար և քրեական գործով ձեռք բերված նյութերը բավարար հիմք են տալիս ենթադրելու, որ ազատության մեջ մնալով մեղադրյալը կխոչընդոտի մինչդատական վարույթում կամ դատարանում գործի քննությանը՝ քրեական դատավարությանը մասնակցող անձանց վրա անօրինական ազդեցություն գործադրելու, գործի համար նշանակություն ունեցող նյութերը թաքցնելու կամ կեղծելու, քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի կանչով առանց հարգելի պատճառների չներկայանալու կամ այլ ճանապարհով.

4) մեղադրյալը խոչընդոտել կամ փորձել է խոչընդոտել մինչդատական վարույթում կամ դատարանում գործի քննությանը՝ քրեական դատավարությանը մասնակցող անձանց վրա անօրինական ազդեցություն գործադրելու, գործի համար նշանակություն ունեցող նյութերը թաքցնելու կամ կեղծելու, քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի կանչով առանց հարգելի պատճառների չներկայանալու կամ այլ ճանապարհով:»:

Հոդված 10. Օրենսգրքի 139-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-րդ մասով.

«3.1. Կալանքի ժամկետը երկարացնելիս դատարանի առջև անհրաժեշտ է հիմնավորել նաև քրեական գործի համար նշանակություն ունեցող հանգամանքները բացահայտելու նպատակով վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից գործադրված պատշաճ ջանասիրությունը:»:

Հոդված 11. Օրենսգիրքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 139.1-րդ և 139.2-րդ հոդվածներով.

«Հոդված 139.1. Տնային կալանքը

1. Տնային կալանքը մեղադրյալի ազատության այնպիսի սահմանափակում է, որի ընթացքում նա պարտավոր է չլքել դատարանի որոշման մեջ նշված բնակության տարածքը:

2. Դատարանի որոշմամբ մեղադրյալին կարող է արգելվել նաև՝

1) ունենալ հեռախոսային հաղորդակցություն, ուղարկել կամ ստանալ նամակագրություն, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումներ, օգտվել կապի այլ միջոցներից.

2) շփում ունենալ որոշակի անձանց հետ կամ իր բնակության վայրում հյուրընկալել այլ անձանց:

3. Տնային կալանք կիրառելու մասին դատարանի որոշման մեջ նշվում են այն կոնկրետ սահմանափակումները, որոնք տարածվում են մեղադրյալի նկատմամբ, ինչպես նաև իրավասու այն մարմինը, որին հանձնարարվում է այդ սահմանափակումների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը:

4. Մեղադրյալի վարքագծի նկատմամբ հսկողությունը դատարանի որոշմամբ իրականացվում է օրենսդրությամբ սահմանված հատուկ էլեկտրոնային միջոցներով: Մեղադրյալը պարտավոր է իր վրա մշտապես կրել նշված էլեկտրոնային հսկողության միջոցները, չվնասել դրանք, ինչպես նաև արձագանքել իրավասու մարմնի հսկողության ազդանշաններին:

5. Տնային կալանքի կիրառման կարգի, ժամկետների և բողոքարկման վրա տարածվում են կալանքի համար սույն օրենսգրքով սահմանված դրույթները, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 137-րդ հոդվածի 1.1 և 1.2 մասերով նախատեսված դրույթների:

6. Տնային կալանքի մեկ օրը հավասար է կալանքի մեկ օրվան:

Հոդված 139.2. Վարչական հսկողությունը

1. Վարչական հսկողությունը մեղադրյալի տեղաշարժման և գործողությունների ազատության սահմանափակումն է, որի պայմաններում նա պարտավոր է ոչ հաճախ, քան շաբաթը երեք անգամ գրանցվել դատարանի որոշման մեջ նշված վայրի իրավասու մարմնում:

2. Դատարանի որոշմամբ մեղադրյալին կարող է արգելվել նաև՝

1) առանց վարույթն իրականացնող մարմնի թույլտվության փոխելու մշտական կամ ժամանակավոր բնակության վայրը՝ համայնքը, իսկ Երևան քաղաքում՝ վարչական շրջանը.

2) այցելելու որոշման մեջ նշված որոշակի վայրեր.

3) հաղորդակցվելու որոշակի անձանց հետ.

4) օրվա որոշակի ժամերին լքելու իր բնակության տարածքը, սակայն ոչ ավել, քան 12 ժամը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված արգելքները սահմանելիս հաշվի են առնվում մեղադրյալի առողջական վիճակը, ինչպես նաև աշխատանքի և ուսման պայմանները:

4. Մեղադրյալի նկատմամբ վարչական հսկողություն կիրառելու մասին որոշման պատճենը կատարման նպատակով ուղարկվում է դատարանի կողմից սահմանված իրավասու մարմնին:

5. Իրավասու մարմինն անհապաղ գրանցում է մեղադրյալին և նրան հսկողության ընդունելու մասին տեղյակ պահում վարույթն իրականացնող մարմնին:

6. Մեղադրյալի վարքագծի նկատմամբ հսկողությունը դատարանի որոշմամբ իրականացվում է օրենսդրությամբ սահմանված հատուկ էլեկտրոնային միջոցներով: Մեղադրյալը պարտավոր է իր վրա մշտապես կրել նշված էլեկտրոնային հսկողության միջոցները, չվնասել դրանք, ինչպես նաև արձագանքել իրավասու մարմնի հսկողության ազդանշաններին:

7. Վարչական հսկողության կիրառման կարգի և բողոքարկման վրա տարածվում են կալանքի համար սույն օրենսգրքով սահմանված դրույթները, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 137-րդ հոդվածի 1.1 և 1.2 մասերով նախատեսված դրույթների:»:

Հոդված 12. Օրենսգրքի 152-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասից հանել «հանրային ծառայության մեջ գտնվող» բառերը,

2) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«2. Պաշտոնավարության ժամանակավոր դադարեցման մասին որոշումն ուղարկվում է կասկածյալի կամ մեղադրյալի աշխատավայր, որը ստանալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, այն ի կատար ածելու իրավասություն ունեցող անձը, իսկ այդպիսին չլինելու դեպքում անձամբ մեղադրյալը պարտավոր է կատարել այն և դրա մասին տեղյակ պահել համապատասխան որոշումը կայացրած մարմնին կամ անձին:»:

Հոդված 13. Օրենսգրքի 271-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «անձի՝ կալանքի» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքի կամ վարչական հսկողության» բառերը:

Հոդված 14. Օրենսգրքի 275-րդ հոդվածում «դիմել դատարան՝ կալանքը» բառերից հետո ավելացնել «տնային կալանքը կամ վարչական հսկողությունը» բառերը:

Հոդված 15. Եզրափակիչ և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը: